

ชื่อโครงการ ลดความเสี่ยง ชะลอการเกิดภาวะแทรกซ้อนในผู้ป่วยโรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูง โรงพยาบาลทุ่งเขาหลวง ปี ๒๕๖๘

๑. หลักการและเหตุผล

โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง เป็นปัญหาสำคัญทางสาธารณสุขและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะโรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูง เป็นภัยเงียบที่ส่งผลกระทบต่อทำให้เกิดภาวะโรคแทรกซ้อนทำให้เกิดความพิการและตายก่อนวัยอันควร การเกิดโรคร่วมสาเหตุจากหลายปัจจัยเสี่ยงที่มาจากพฤติกรรม การรับประทานอาหารที่ไม่เหมาะสม ขาดการออกกำลังกาย และนำไปสู่การเจ็บป่วยแทรกซ้อนที่สำคัญ เช่น โรคจอประสาทตาเสื่อม โรคไตวายเรื้อรัง โรคหัวใจและหลอดเลือด แผลเรื้อรัง การถูกตัดขา ตัดนิ้ว เป็นต้น ความเจ็บป่วยเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยตลอดจนใช้จ่ายด้านสาธารณสุขโดยรวม

สถานการณ์ผู้ป่วยโรคเบาหวาน/ความดันโลหิตสูง อำเภอทุ่งเขาหลวง ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗ พบว่า มีผู้ป่วยเบาหวานจำนวน ๑,๕๐๘,๑,๖๑๖ และ ๑,๗๓๕ ราย ตามลำดับ ผู้ป่วยความดันโลหิตสูงจำนวน ๒,๗๕๖,๒๘๙๒ และ ๓,๑๑๑ ราย ตามลำดับ ใน ปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗ ผู้ป่วยที่สามารถควบคุมระดับน้ำตาลได้ดี คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๘๖,๔๐.๗๘ และ ๓๕.๒๗ ตามลำดับ ความดันโลหิตสูงคิดเป็นร้อยละ ๗๐.๑๐,๖๒.๔๑ และ ๖๓.๗๑ ตามลำดับจะเห็นได้ว่ามีแนวโน้มควบคุมความดันดีขึ้นและควบคุมน้ำตาลได้ดีขึ้นแต่ยังผ่านเกณฑ์ได้ไม่มากนัก

โรงพยาบาลทุ่งเขาหลวง ได้จัดบริการคลินิกโรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูงในโรงพยาบาล และดูแลผู้ป่วยในอำเภอทุ่งเขาหลวง ซึ่งผู้ป่วยเบาหวานและความดันโลหิตสูงเป็นผู้ป่วยที่ต้องมีการดูแลอย่างต่อเนื่อง และหัวใจสำคัญในการดูแลผู้ป่วยคือ การป้องกันภาวะแทรกซ้อนที่จะเกิดขึ้น จากนโยบายสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติกำหนดให้มีการตรวจคัดกรองภาวะแทรกซ้อนทุกปี ซึ่งประกอบด้วย การตรวจทางห้องปฏิบัติการขั้นสูงโรคเพื่อเฝ้าระวังภาวะหัวใจและหลอดเลือด ภาวะแทรกซ้อนทางไต การตรวจเท้าอย่างละเอียด การตรวจจอประสาทตา การตรวจสุขภาพช่องปาก การตรวจคัดกรองภาวะซึมเศร้า เพื่อให้การช่วยเหลือผู้ป่วยได้อย่างทันทั่วถึงที่ คลินิกโรคเรื้อรังโรงพยาบาลทุ่งเขาหลวงจึงได้จัดทำโครงการลดความเสี่ยงชะลอการเกิดภาวะแทรกซ้อนในผู้ป่วยโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูง โรงพยาบาลทุ่งเขาหลวง ปี ๒๕๖๘ โดยมีรูปแบบให้บริการที่โรงพยาบาลทั้งหมดในวันเดียว เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการตรวจคัดกรองภาวะแทรกซ้อนครอบคลุมมากที่สุด

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อพัฒนารูปแบบการดูแลผู้ป่วยเบาหวานและความดันโลหิตสูงที่มีประสิทธิภาพ
- ๒.๒ เพื่อปรับเปลี่ยนและส่งเสริมพฤติกรรมสุขภาพผู้ป่วยเบาหวานและความดันโลหิตสูง

๓. ตัวชี้วัดผลสำเร็จ

- ๒.๑ ผู้ป่วยเบาหวานและความดันโลหิตสูงได้รับการคัดกรองภาวะแทรกซ้อนมากกว่าร้อยละ ๘๐
- ๒.๒ ผู้ป่วยเบาหวานควบคุมน้ำตาลได้ดีมากกว่าร้อยละ ๔๐
- ๒.๓ ผู้ป่วยความดันโลหิตสูงควบคุมความดันโลหิตได้ดีมากกว่าร้อยละ ๖๐

ชื่อโครงการ ลดความเสี่ยง ชะลอการเกิดภาวะแทรกซ้อนในผู้ป่วยโรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูง
โรงพยาบาลทุ่งเขาหลวง ปี ๒๕๖๘

๔.กลุ่มเป้าหมาย

๔.๑ กลุ่มเป้าหมายกิจกรรมที่ ๑

- ผู้ป่วยเบาหวานจำนวน ๑,๗๓๕ ราย
- ผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงจำนวน ๓,๑๑๑ ราย

๔.๒ กลุ่มเป้าหมายกิจกรรมที่ ๒

- ผู้รับบริการโรคเรื้อรังผู้ป่วยนอก จำนวน ๕๐ ราย

๔.๓ กลุ่มเป้าหมายกิจกรรมที่ ๓

- เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงาน NCD ใน รพสต. จำนวน ๕ คน
- ผู้รับผิดชอบงาน NCD สำนักงานสาธารณสุขอำเภอทุ่งเขาหลวง ๑ คน
- ทีมสหวิชาชีพ โรงพยาบาลทุ่งเขาหลวงจำนวน ๑๔ คน

๕.กลวิธีการดำเนินการ

๕.๑ ชั้นเตรียมการ

๕.๑ ชั้นเตรียมการ

๕.๑.๑ จัดประชุมชี้แจงการดำเนินกิจกรรมให้เป็นไปตามนโยบายการทำงาน NCD ร่วมกับสหสาขาวิชาชีพ วิเคราะห์ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาและปัญหาที่พบเพื่อวางแผนการดำเนินงานประจำปี ๒๕๖๘

๕.๑.๒ จัดทำโครงการนำเสนอเพื่อขออนุมัติงบประมาณ

๕.๑.๓ ประชาสัมพันธ์โครงการให้เจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาล และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพอย่าง

ทั่วถึง

๕.๑.๔ ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพดังนี้

- นักกายภาพบำบัด ให้วางแผนในการตรวจคัดกรองเท้า ให้คำแนะนำ ติดตามผู้ป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อนที่เท้า และการเก็บรวบรวมข้อมูล

- เจ้าหน้าที่ห้องเวชระเบียนดูแลเรื่องการบันทึกข้อมูล และการเก็บรวบรวมข้อมูล

- พยาบาลประจำจุดผู้ป่วยนอก ตรวจคัดกรองจอประสาทตาในผู้ป่วยเบาหวาน แผลผล ลงบันทึกข้อมูลใน HosXp คลินิกโรคเรื้อรัง

- เจ้าหน้าที่ห้องปฏิบัติการเทคนิคการแพทย์ รวบรวมข้อมูลการส่งตรวจ Cr , EGFR , และแยก CKD Stage และรายงานผลค่าวิกฤติ

- รังสีวิทยาตรวจคัดกรอง Chest X-ray ผู้ป่วยเบาหวาน ความดันโลหิตที่อายุ ๖๐ ปีขึ้นไป

- องค์กรแพทย์ ทำการตรวจและวินิจฉัย แนวทางการรักษาและการส่งต่อผู้ป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อนอย่าง

เหมาะสม

- ฝ่ายทันตกรรม ดูแลเรื่องการตรวจ การนัดและการรักษาการส่งต่อโรคทางทันตกรรม และการบันทึกข้อมูล การตรวจสุขภาพช่องปากในผู้ป่วยเบาหวาน ในระบบ Hos-Xp

- งานเภสัช จ่ายยาให้กับผู้ป่วย ติดตามประวัติการกินยาที่ไม่ถูกต้องจากการสอบถามยาคงเหลือในวันที่ผู้ป่วยมารับยา

- เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงาน NCD ใน รพสต.และ PCU เพื่อติดต่อประสานงานการคืนข้อมูลผู้ป่วย การติดตามเยี่ยม การติดตามตัวชีวิต

ชื่อโครงการ ลดความเสี่ยง ชะลอการเกิดภาวะแทรกซ้อนในผู้ป่วยโรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูง
โรงพยาบาลทุ่งเขาหลวง ปี ๒๕๖๘

- ผู้รับผิดชอบงาน NCD มีหน้าที่ จัดทำโครงการ ประสานงานและจัดทำแผน เพื่อให้ผู้ป่วยเบาหวานได้รับการตรวจคัดกรองภาวะแทรกซ้อนมากกว่าร้อยละ ๘๐ และมีการติดตามการส่งต่อในผู้ป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อน รวมทั้งสรุปผลการตรวจคัดกรองภาวะแทรกซ้อน

๕.๒ ขั้นตอนดำเนินการ

กิจกรรมที่ ๑ ตรวจเลือดประจำปี คัดกรองภาวะแทรกซ้อน ตรวจตา ตรวจฟัน ตรวจเท้า คัดกรองวัณโรค (chest X-ray) เปิดให้บริการที่งานผู้ป่วยนอกตั้งแต่เวลา ๐๖.๐๐ น. ของทุกวันทำการ

- คัดกรองภาวะแทรกซ้อนทางตา ตรวจจอประสาทตาเบาหวานโดยพยาบาลประจำคลินิกและผู้ที่ได้รับการอบรมการตรวจจอประสาทตาเบาหวาน
- ตรวจคัดกรองภาวะแทรกซ้อนทางเท้า โดยพยาบาลประจำคลินิก นักกายภาพบำบัด
- ตรวจฟัน โดยทันตภิบาลและทันตแพทย์
- ประเมินความเสี่ยงผู้สูงอายุ โดยพยาบาลประจำคลินิกผู้สูงอายุ
- คัดกรองวัณโรค (chest X-ray) ทุกรายที่ตรวจเลือดประจำปี

กิจกรรมที่ ๒ รณรงค์วันเบาหวานและความดันโลหิตสูงโลก

- วันความดันโลหิตสูงโลก ๑๗ พฤษภาคม จัดทำป้ายนิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับโรคความดันโลหิตสูง สาเหตุ ปัจจัยเสี่ยงภาวะแทรกซ้อนจากโรคความดันโลหิตสูง
  - บรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับโรคความดันโลหิตสูง
  - กิจกรรมถาม – ตอบ
- วันเบาหวานโลก ๑๔ พฤศจิกายน จัดทำป้ายนิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวาน สาเหตุ ปัจจัยเสี่ยงภาวะแทรกซ้อนจากโรคเบาหวาน
  - บรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวาน
  - กิจกรรมอาหารแลกเปลี่ยน Carb Count

กิจกรรมที่ ๓ ประชุมชี้แจงการดำเนินงาน ติดตามและ สรุปผลการดำเนินงานโครงการ ทุก ๓ เดือน จำนวน ๔ ครั้ง

- ประชุมครั้งที่ ๑ เดือน ธันวาคม ๒๕๖๗
- ประชุมครั้งที่ ๒ เดือน มีนาคม ๒๕๖๘
- ประชุมครั้งที่ ๓ เดือน มิถุนายน ๒๕๖๘
- ประชุมครั้งที่ ๔ เดือน กันยายน ๒๕๖๘

กิจกรรมที่ ๔ ทบทวนฐานข้อมูล ทะเบียนผู้ป่วยโรคเรื้อรังเบาหวานและความดันโลหิตสูง ติดตามข้อมูลใน HDC และ อัปเดตข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน

๕.๓ ขั้นตอนเก็บรวบรวมข้อมูลและสรุปผลการดำเนินโครงการ

๕.๓.๑ เก็บรวบรวมข้อมูลผู้ป่วยเบาหวานและความดันโลหิตสูงที่เจาะเลือดประจำปี คัดกรองภาวะแทรกซ้อนตา ไต เท้า และฟัน

๕.๓.๒ สรุปผลการดำเนินโครงการร่วมกับทีมสหวิชาชีพ

๔

ชื่อโครงการ ลดความเสี่ยง ชะลอการเกิดภาวะแทรกซ้อนในผู้ป่วยโรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูง
โรงพยาบาลทุ่งเขาหลวง ปี ๒๕๖๘

๖. ระยะเวลาดำเนินโครงการ

- ชั้นเตรียมการจัดทำโครงการ กันยายน ๒๕๖๗
- ชั้นดำเนินการ : กิจกรรมที่ ๑ เดือน ต.ค.๒๕๖๗ – ธ.ค.๒๕๖๗
กิจกรรมที่ ๒ เดือน พ.ย. ๒๕๖๗ และ เดือน พ.ค. ๒๕๖๘
- ชั้นเก็บรวบรวมข้อมูลและสรุปผลการดำเนินโครงการ กรกฎาคม ๖๗ – สิงหาคม ๒๕๖๗

๗. สถานที่ดำเนินกิจกรรมโครงการ

จุดบริการผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลทุ่งเขาหลวง อำเภอทุ่งเขาหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด

๘. งบประมาณ

สนับสนุนจากเงินบำรุงโรงพยาบาลทุ่งเขาหลวง ค่าใช้จ่ายเพื่อการสร้างเสริมและป้องกันโรค ด้านการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและการใช้ยาสำหรับผู้ป่วยเบาหวาน ตามระเบียบค่าใช้จ่ายดังนี้

ชั้นเตรียมการจัดทำโครงการ : ไม่มีค่าใช้จ่าย

ชั้นดำเนินการ :

กิจกรรมที่ ๑ ตรวจเลือดประจำปี คัดกรองภาวะแทรกซ้อน ตรวจตา ตรวจฟัน ตรวจเท้า คัดกรองวัณโรค

- เปิดให้บริการเจาะเลือดตั้งแต่เวลา ๐๖.๐๐ น. ของทุกวันทำการ : ไม่มีค่าใช้จ่าย

กิจกรรมที่ ๒ รณรงค์วันเบาหวานและความดันโลหิตสูงโลก

- ป้ายนิทรรศการความรู้เกี่ยวกับโรคความดันโลหิตสูง ขนาด ๑๕๐ cm x ๖๐ cm จำนวน ๔ ป้าย เป็นจำนวนเงิน ๓,๐๐๐ บาท
- ค่าอาหารว่างผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๕๐ คน มื้อละ ๒๕ บาท จำนวน ๑ มื้อ เป็นจำนวนเงิน ๑,๒๕๐ บาท
- ป้ายนิทรรศการความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวาน ขนาด ๑๕๐ cm x ๖๐ cm จำนวน ๔ ป้าย เป็นจำนวนเงิน ๓,๐๐๐ บาท
- ค่าอาหารว่างผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๕๐ คน มื้อละ ๒๕ บาท จำนวน ๑ มื้อ เป็นจำนวนเงิน ๑,๒๕๐ บาท

กิจกรรมที่ ๓ ประชุมติดตามและ สรุปผลการดำเนินงานโครงการ ทุก ๓ เดือน จำนวน ๔ ครั้ง

ประชุมครั้งที่ ๑ เดือน ธันวาคม ๒๕๖๗

- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ๒๐ คน มื้อละ ๒๕ บาท จำนวน ๑ มื้อ เป็นจำนวนเงิน ๕๐๐ บาท

ประชุมครั้งที่ ๒ เดือน มีนาคม ๒๕๖๘

- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ๒๐ คน มื้อละ ๒๕ บาท จำนวน ๑ มื้อ เป็นจำนวนเงิน ๕๐๐ บาท

ประชุมครั้งที่ ๓ เดือน มิถุนายน ๒๕๖๘

- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ๒๐ คน มื้อละ ๒๕ บาท จำนวน ๑ มื้อ เป็นจำนวนเงิน ๕๐๐ บาท

ประชุมครั้งที่ ๔ เดือน กันยายน ๒๕๖๘

- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ๒๐ คน มื้อละ ๒๕ บาท จำนวน ๑ มื้อ เป็นจำนวนเงิน ๕๐๐ บาท

กิจกรรมที่ ๔ ทบทวนฐานข้อมูล ทะเบียนผู้ป่วยโรคเรื้อรังเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูง : ไม่มีค่าใช้จ่าย

ชั้นเก็บรวบรวมข้อมูลและสรุปผลการดำเนินโครงการ : ไม่มีค่าใช้จ่าย

รวมเป็นเงิน ๑๐,๕๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นห้าร้อยบาทถ้วน)

๕
ชื่อโครงการ ลดความเสี่ยง ชะลอการเกิดภาวะแทรกซ้อนในผู้ป่วยโรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูง
โรงพยาบาลทุ่งเขาหลวง ปี ๒๕๖๘

๙. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ผู้รับผิดชอบงาน NCD รับทราบแนวนโยบาย และสามารถดำเนินงานได้ตามนโยบาย
๒. ผู้ป่วยสามารถรับรู้ใส่ใจในการดูแลสุขภาพตนเองและปฏิบัติตัวได้ถูกต้องเหมาะสม
๓. ผู้ป่วยเบาหวานได้รับการตรวจคัดกรองภาวะแทรกซ้อน ตา ไต เท้า ตามเกณฑ์การดูแล
๔. มีความถูกต้อง รวดเร็ว คุณภาพบริการ ผู้รับบริการมีความพึงพอใจ
๖. ผู้รับบริการโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูงมีความรอบรู้ด้านสุขภาพมากขึ้น

ผู้เสนอโครงการ

(นางสาวพัชรินทร์ นิเจอร์ม)

พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ

(นางจिरพร คงทอง)

พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ

ผู้เห็นชอบโครงการ

(นางสาวรัตดาภรณ์ บุญกิจ)

พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ

ผู้อนุมัติโครงการ

(นายชาญชัย วันทอง)

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลทุ่งเขาหลวง